★ ዴሞክራሲያ ★

ቅጽ 2 ቁጥር 11

ሐምሌ 10 ቀን 1967ዓ/ም

የመደብ ትግል፣ የጭቁን መደቦች አንድነት እንቅስቃሴና ፀረ—ሕዝብ ፋሽስታዊ ተግባር

የወለይታ አውራጃ ሁናቴ

በየካቲት 1966ዓ/ም የተቀጣጠለው የኢትዮጵያ ሕዝቦች ፀረ—ፊውዳል፣ ፀረ—ኢምፔሪያሊ
ዝምና ፀረ—አምባገነን ትግል፣ አምባገነኑ የወታደር መንግሥት በልዩ ልዩ ቦታ ቀዛቃዛ ውሀ
ሊያፈስበት ቢጣጣርም፣ ሊያቀዘቅዘው አልቻለም:: እንዲያውም ትግሉ ይበልጥ እየተጧጧፈ፣ የአ
ባት ወሳፈን የሬቮሉሽኑን ጠላቶች ገና ባይደመስሳቸውም ከጊዜ ወደ ጊዜ ይበልጥ እየለበለባቸው
ሂዷል::

1. ወዝ—አደሮች አምባገነኑ የወታደር መንግሥት የመሠረታውያን የዴሞክራሲ መብቶች
መከበር በመጠየቃቸውና፣ ሕዝባዊ መንግሥት እንዲቋቋም በማሳሰባቸው ተደናግጦ፣ ማኅበራቸውን
በማፍረስ ትግላቸውን ለማዳከም ያደረገውን መኩራ በማክሸፍ በውስጣቸው ሆነው ለደርግና ለአድሀ
ሪያን ኃይሎች ያቃጥሩ የነበሩትን ግለ—ሰቦች በማስወገዱ፣ ከመቼውም ይበልጥ ተጠናክረው ወጥተ
ዋል::

ከመምህራን ግንባርና ከተማሪዎች እንዲሁም ከገበሬ ማኅበሮች ጋር ጠባጭ በሆነ መልክ
የትግል አንድነትን በመመሥረት ላይ ይገኛሉ::

2. ጭሰኞች፣ ደሀና መካከለኛ ገበሬዎች በየቦታው በማኅበር በመደራጀት፣ ባላባቶችንና
የገጠር ከበርቴን በመቋቋም ላይ ይገኛሉ::

3. ተማሪዎችና ተራማጅ ምሁራን፣ ከመቼውም ይበልጥ ከወዝ—አደሩና ከአርሶ—አደሩ ጋር
በመቀራረብ፣ ከሱ በመማርና፣ ሰፊውን ሕዝብና ሬቮሉሽናዊ ቲዎሪን ለማገናኘት በቂ ባይባልም
ከመቼም ጊዜ የበለጠ ጥረት በማድረግ ላይ ናቸው:: ጥረታቸውም በብዙ ቦታዎች የሰፊውን ሕዝብ
አምነትና ተሰሚነት አትርፎላቸዋል:: በዛማች ተማሪዎች፣ በአስተማሪዎችና በገጠሩ ሰፊው ሕዝብ
መካከል የተፈጠረው በሙሉ መተማመን ላይ የተመሠረተው ግንኙነት ለዚህ ጥሩ ምስክር ሊሆን ይች
ላል::

4. የተጨቆኑት ብሔሮች ሕዝቦች ጭቆናን ለማውደም ትግላቸውን አፋፍመዋል:: አድሀሪያን
በየቦታው ተደራጅተው ቢታገሉም፣ አምባገነኑ የወታደር መንግሥት ልዩ ልዩ ገለጸ የሆኑና የተሸ
ፋፈኑ፣ ፀረ—ዴሞክራሲና ፀረ—ሕዝብ የሆኑ እርምጃዎችን መውሰዱ ቢቀጥል፣ ኢምፔሪያሊስቶች አገር
ውስጥ ካሉት ቡችሎቻቸው ጋር በመጣመር ልዩ ልዩ ተንኮልና ሤራ ቢያካሂዱም፣ ከእነዚህ ወዲህ
የኢትዮጵያ ሰፊው ሕዝብ ትግል ግቡን ሳይመታ አይገታም:: ይህ ግን፣ ትግሉ ቀላል ነው፣ ጠላ
ቶች ድሮ ተሸንፈዋል፣ አድሀሪያን ኃይሎች በየቦታው ሕዝቡን አይጨፈጭፉም፣ በቀላሉ ያቆማሉ
ማለት አይደለም::

የወታደር መንግሥት በአንድ በኩል ሕዝቡን ለማወናበድ የጠሰተ ፕሮፓጋንዳ እየነፋ፣
ሕዝቡ እንዳይደራጅ በመከልከል፣ ሕዝቡን ሊያደራጁ የሚሞክሩትን ተራማጆች በማሠርና በመግደል፣
የሕዝቡን ትግል በጸጥታ ስም በጠር ኃይል በማፈን፣ በነባራዊ መልክ ሲታይ የአድሀሪያን ዋና
ኃይል መሆኑን አለ ተወም:: ዓላማው እንደምንም ብሎ ሥልጣን ላይ ለመቆየት ስለሆነና፣ የሰፊው
ሕዝብ ዴሞክራሲያዊ መብቱ ከተጠበቀለት ደግሞ የወታደር አምባገነን መንግሥት ሥልጣን ላይ ለመ
ቆየት የሚችልበት ምንም ዘዴ እንደሌለ ስለሚያውቀው፣ ሕዝቡ የፖለቲካ መብቱን በጠየቀ መጠን፣
የወታደሩ መንግሥት ከአድሀሪያን ጋር በመሰለፍ ፀረ—ሕዝብ መልኩን ማሳየቱ የማይቀር ነገር ነው::

ስለዚህ ሰፊውን ሕዝብ ትግሉን በትክክል በማካሄድ፣ ማን ምን እንደሆነ፣ ማን ጠላት፣ ማንስ ወዳጅ እንደሆነ፣ የትኛው ጠላት በየትኛው ዘዴ መመታት እንዳለበት፣ በትክክል ማየት አስፈላጊ ነው፡፡

የእያንዳንዱ መደብ፣ ማለት፣ የባለ መሬቶች፣ የከበርቴዎች፣ የንዑስ ከበርቴዎች፣ የደሀ ገበሬዎችና የወዝ—አደሮች አቋም፣ አሁን በአገራችን በሚካሄደው ትግል እንዴት ነው? በትግሉ የመደቦች አሰላለፍ እንዴት ነው? ማን የማን ወዳጅ ነው? እያንዳንዱ ወገን በምን ዓይነት የትግል ዘዴ እየተጠቀመ ነው? የወታደሩ መንግሥት በማን በኩል ቆሟል፣ አቋሙንስ እንዴት ይገልጻል፣ ወይንስ ለመሸፋፈን ይሞክራል?

በአለፉት ጥቂት ሳምንታት በሲዳሞ ክፍለ ሀገር በተለይ በወላሞ አውራጃ የተካሄደው የመደቦች ትንንቅ፣ ትግሉ በተካሄደበት አካባቢ በሁኔታ ደረጃ፣ ከሚካሄደው ትግል ጋር ሲወዳደር ጠባብና የተለዩ የራሱ ጠባዮች የሚታዩበት ቢሆንም፣ ይህን ትንንቅ ወስደን በዝርዝር መልክ ለመተንተን ብንሞክር ከላይ ለቀረቡት ጥያቄዎች ሁሉ ዝርዝርና ጉልህ የሆነ መልስ ለማግኘት ይረዳል ብለን እንገምታለን፡፡

በተካሄደው ትግል የእያንዳንዱ መደብ ወኪሎች ወገን ለይተውና ግልጽ የሆነ አቋም ይዘው ተሰልፈዋል፡፡ ሰፊው ሕዝብ በአንድነት በአንድ በኩል፣ ታላላቅ ባለ መሬቶችና የከተማ ከበርቴዎች በሌላ በኩል ቆመዋል፡፡ ደርጉም ወታደር አስቀድሞና አስከትሎ አስፈራው በመገኘት ሰፊውን ሕዝብ የሚያታልልበትን እና ሕዝቡ በትግሉ ያመጣቸውን ለውጦች ወደ ኋላ የሚመልስበትን ዘዴ ለማግኘት ሲጨነቅ ታይቷል፡፡

ባለፈው ሳምንት በወላሞ የተካሄደው ትግል በአጠቃላይ በኢትዮጵያ በተለይ ከምንይልክ ወረራ በኋላ፣ ሕዝቡ በሙሉ ወይም በብዛት ከመሬት ተነጥሎ ጭሰኛ እንዲሆን ተገድደባቸው በነበሩት ክፍለ ሀገሮች የተካሄደው ትግል ክፍል ነው፡፡ በሌሎች የሲዳሞ ክፍለ ሀገር አውራጃዎችም ተመሳሳይ ትግሎች በልዩ ልዩ መልክና ደረጃ ይካሄዳሉ፡፡ በወላሞ የተካሄደውና የሚካሄደው ትግል በአሁኑ ሰዓት በሌሎች ተመሳሳይ የኢኮኖሚ ሁኔታና የሕብረተሰብ ግንኙነቶች ባሉባቸው ቦታዎች ሁሉ የሚካሄድ እንጂ የተነጠለ በወላሞ ብቻ የሚካሄድ ልዩ ድርጊት ሆኖ መታየት የለበትም፡፡ በዚህ ጽሑፍ ላይ ያቀረብነው በጠቅላላው በአገሪቷ ደረጃ የሚካሄደውን ትግል በዝርዝር መልክ ለማየት የሚያገለግል ጥሩ ምሳሌ ነው በማለት፣ ከሕዝብ የሚሸሸግ ምስጢር የለም ብሎ የሚለፈልፈው የወታደሩ መንግሥት ድርጊቱን ለቀሩት ሕዝቦች መጥፎ ምሳሌ ይሆናል በማለት ስለሸሸገው ለሕዝቡ ለማስታወቅና በዚያውም ለወላሞ ሕዝብ መደባዊ ድጋፋችንን ለመግለጽ ነው፡፡

ሃሳባችን የሳምንቱን ድርጊቶች ቀረብ ብሎ በመመልከት፣ ትርጉማቸውን በትክክል ለመረዳትና እነዚህ ድርጊቶች ለተራማጆች ምን ትምህርት ይሰጣሉ የሚለውን ጥያቄ ለመመለስ ነው፡፡

በወላሞ አውራጃ ከየካቲት ጀምሮ በልዩ ልዩ መልክ የተፋፋመ የመደብ ጦርነት ሲካሄድ ቆይቷል፡፡ ከየካቲት በኋላ በባለ አገሩ የገበሬ ማኅበሮች ስለተቋቋሙ የትግሉ አቀጣጣ ለሰፊው ሕዝብ የሚያመዝን ነበረ፡፡ ሆኖም ከገጠር ሸሽተው ከተማ የገቡት ባላባቶችና የገጠርና የከተማ ከበርቴዎች በአንድነት በመሰብሰብ የሕዝቡን ትግል የሚገቱበትን ዘዴ ማውጣት ማውረድ ጀመሩ፡፡ በልዩ ልዩ የአስተዳደር ሥራ በተሰማሩት የቢሮ ከበርቴዎችና ፖሊሶች ዕርዳታ ኃይላቸውን መሰብሰብና ማጠናከር ያዙ፡፡ የከተማው ወዝ—አደሮች፣ ተራማጅ ምሁራን፣ ንዑስ ከበርቴው፣ በአጠቃላይ የሰፊው ሕዝብ ወገን ሁሉ እንዳይደራጅ መከልከሉ ለአድሀሪያን የልብ ልብ ሰጣቸው፡፡ የወታደሩ መንግሥት የወሰዳቸው እርምጃዎች — ኢ.ሠ.አ.ማ.ን ማገዱ፣ ተማሪዎችን ያለ ጸታና ... ዐድሚ ልዩነት እሠራለሁ፣ እፈጃለሁ ብሎ ማገለጫዎች ማውጣት — የአድሀሪያንን ሞራል ከፍ አደረገው፡፡ የወታደሩ መንግሥት፣ መሠረታውያን የዲሞክራሲ መብቶችን ለሰፊው ሕዝብ በመጠ...ቃቸው ተማሪዎችን አድሀሪያን ብሎ ሲወስን ነገሩ ተለዋወጧል፤ አድሀሪያን እንግዲህ በእርግጥ ተራማጆች እኛ መሆናችን ነው በማለት፣ የወላሞ ፊውዳሊስቶችና ከበርቴዎች "ስለ ሀገር ፀጥታ ለመወያየት" በማዘጋጃ ቤት አዳራሽ መሰብሰብ ጀመሩ፡፡

በዚህ ጊዜ ሁሉ ገበሬውም ወዝ—አደሩም ቀንደኛ አድሀሪያን እንዲያዙ እየጠቆመ ሲያመለከት ቆይቷል:: አደገኛነታቸውም እየጨመረ ስለሄደና አርምጃ የሚወስዱ ስለጠፋ እሱው ይዞ ለሚመለከታቸው የመንግሥት ወኪሎች ማስረከቡም አልቀረ:: ባለሥልጣኖቹ ግን የሆነ ያልሆነ ምክንያት እየሰጡ ፈቷቸው:: ይህ ሁኔታ በየቀበሌው ተደጋግሞ ሲፈጠር ነበር:: ሁኔታውን የተመለከተው ገበሬ ከልዩ ልዩ የአካባቢው የገበሬ ማኅበሮች ጋር ግንኙነቶችን በማጥበቅ ለትግሉ ይበልጥ ይዘጋጁ ጀመር:: የከተማው ወዝ—አደርም ምንም በሕግ እንዳይደራጁ ቢከለከልም በአምቢተኛነት በማህበር ተደራጀ:: በሳምንት አንዴ እሁዱ እሁዱ በከተማው ጠቀላላ ስብሰባ እየተደረገ በወዝ—አደሮችና በገበሬዎች መካከል የጠነከረ ግንኙነት ተመሠረተ::

የሰፊው ሕዝብ ወገን በአንዱ በኩልና ፊውዳሊስቶችና ከበርቴዎች በሌላ በኩል ሆነው ተፋጠው ሳለ እሁድ ሰኔ 8 ቀን 1967ዓ/ም አንድ ዘማች በገጠር የሥራ ውሉ ተመልሶ ካንድ ምግብ ቤት ገብቶ እንደተቀመጠ፣ በዚያው ምግብ ቤት የቆዩ አድሀሪያን ደበደቡት:: ይህንን ሰምተው በአካባቢው የነበሩ ወዝ—አደሮች ለእርዳታ ሲደርሱ አብሪት የነፋቸው አድሀሪያን ተኩስ ከፈቱባቸው:: ሌሊቱንም በሙሉ ከየመኖሪያ ቤታቸው የማያቋርጥ ተኩስ ሲያሰሙ አደሩ:: ይህ ድርጊት ወዝ—አደሩን፣ አድሀሪያን መሣሪያ ታጥቀው የእርሱ ባይ እጅ መሆን ምን ያህል አደገኛ እንደሆነ አስገነዘበው:: ወደ ከበርቴውም መሣሪያ እንዲያተኩር አደረገው::

ሰኔ 9 ቀን ወዝ—አደሩ በሙሉ ኃይሉ ወጥቶ በከተማው እየዞረ የከበርቴዎችን የጦር መሣሪያ መንጠቅ ጀመረ:: አድሀሪያን መሣሪያቸውን እንዳያሸሹ የከተማ መውጫዎችን ዘግቶ ተሽከርካሪዎችን በጥብቅ እየፈተሸ ይቆጣጠር ነበር:: በዚሁ ዕለት ብዙ በአድሀሪያን እጅ የነበሩ የጦር መሣሪያዎች ተወረሱ::

ሁኔታው በዚህ ዓይነት ተፋፍሞ ሳለ ብዙ ከበርቴዎች በወዝ—አደሩ አንድነትና ቁራጥነት ተሸብረው የተጠየቁትን መሣሪያ በሰላም ፈያስረከቡ፣ አንዳንዶች ደግሞ የኖረ ዐብሪታቸውና በወዝ—አደሩ ያላቸው ንቀት ቁናውን መንገድ አላሳይ ብሏቸው ተኩስ ይከፍቱ ጀመር:: መጀመሪያ ተኩስ የከፈቱት ቀጥ በሌለው በዘባዝነታቸው በአውራጃው ከታወቁት ከበርቴዎች አንዱ የሆነው የጥሩነህ ሙላት ሆቴል ሥራ አስኪያጅ ሹፌር ናቸው:: እነዚህ ሰዎች በሰላም ይካሄድ የነበረውን የመሣሪያ መሰብሰብ ሥራ ወደ መደቦች ትንንቅ እንዲለወጥ መንገድ ከከፈቱ በኋላ መደያም ሲያቅታቸው ሸሽተው ጠፉ:: ሌላም እንደዚሁ ባለ ቡና ቤት የሆነች አንዲት ሴት የወዝ—አደሩ ወገን የመረጠውን ዘበኛዋን ገድላ ግረቤት ወደ ሆነው ሌላ ባለ ቡና ቤት ዘንድ በመሄድ በአንድነት በወዝ—አደሩ ላይ ተኩስ እንዲከፍቱ አደረገች:: ተኩስ መከፈቱ ከከተማው ከበርቴዎች አንዱ ወደሆነው ሌላ ባለ ቡና ቤት ዞመተ:: በቡና ቤቱ ፊት ለፊት በተደረገው የተኩስ መለዋወጥ ይኸው ዐብሪተኛ ከበርቴ የሁምቦ ወረዳ ዘመቻ ጣቢያ መሪ የነበረውን መምህር ጌዴያንን እና አንድ ወዝ—አደር ሲገድል፣ ሌሎች ሰዎችንም አቆሰለ::

ወዝ—አደሩ ባይፈልገው የተፈጠረው ይህ ሁኔታ በተለይም የዘማቹ የወዝ—አደሩ መገደል ወዝ—አደሮቹን በጣም ከማስቆጣቱም በላይ የተፈጸመውን ነገር በመስማት የአካባቢውን ገበሬዎች ከወዝ—አደሮቹ ጐን እንዲሰለፉና በትግሉ በቀጥታ እንዲሳተፉ አደረገ:: የወዝ—አደሩና የገበሬው የትግል አንድነትም በሥራ ተገለጸ:: ለዘማቹና ወዝ—አደሩን የገደለው ዐብሪተኛ ከበርቴ እዚያው ተገደለ፣ ሬሳውም ከተማ ውስጥ ተጐተተ:: ከበርቴው ከፈጸመው ግድያ በኋላ ወዝ—አደሩ ተኩስ የከፈቱትን ከበርቴዎች ንብረት እየመዘገበ ገቢ በማድረግ በወዝ—አደር ጽ/ቤት አስገብቶ መጠበቅ ጀመረ:: የከተማ ጸጥታ ማስከበር ሥራም በኃላፊነቱ ሥር አደረገው:: ከተማ ውስጥ የነበሩትን ጥቂቶች ፖሊሶችም ለዚሁ ሥራ ተባባሪ እንዲሆኑ ጠየቃቸው:: ከምሽቱ አራት ሰዓት ገደማ ከአዋሳ ተጨማሪ የፖሊስ ኃይል መጣ:: ማክሰኞ ሰኔ 10 ቀን ትግሉ በወላይታ /ወላሞ/ አውራጃ በሙሉ ተሰራጭቶ ነበር:: የዘማች መምህሩን ሞት የሰማው ገበሬ ከየአቅጣጫው አብዮታዊ ወዝመሮችን እየዘመረ ወደ ሶዶ በመግባት የዘማቹን ሬሳ ከሸኘ በኋላ ከወዝ—አደሩ ጋር በመተባበር ትግሉን ቀጠለ::

የወዝ—አደሩንና የገበሬውን ትብብር በአንድነት ለመታገል ቁርጠ መነሳት የተመለከተው አድሀሪ ሁሉ እንዳለፈው ጊ.. ባይፍጨረጨር የተጠየቀውን ሲፈጽም ዋለ:: ገበሬው ዘበኛዋን የገደለቸው ቤት ለሕዝብ ፍርድ እንድትቀርብ ፖሊሶቹን ጠየቀ:: ግን ቤትዋ ለፍርድ የምትቀርብ መሆኑ ስለተነገረው፣ ወደ ሌላ ሥራው ተሠማርቶ መሣሪያ እንድታስረክብ ስትጠየቅ እምቢ ብላ የጠፋች የአንዲት ሌላ ቤት ገብረት ወረሰ:: በዚሁ ዕለት ምሽት ወዝ—አደሩ የሰዓት እላፊ አዋጅ ከአንድ ሰዓት ጀምሮ ፀጥታና ሥነ ሥርዓት ሲያስከብር ነበር::

ዐርብ ሰኔ 11 ቀን ታጋዩ የወላሞ ሰፊው ሕዝብ ተሰብስቦ ስለሚከተሉ እርምጃዎች ከተወያየ በኋላ በውይይቱ መሠረት ውሣኔ የተደረሰባቸውን ነገሮች በማስፈጸም ላይ እንዳለ፣ ተወ.. የፈጥኖ ደራሽና የፖሊስ ኃይል ይዞ በመድረስ የክፍለ ሀገሩ የአስተዳደር ክፍል የወዝ—አደሩን እርምጃዎች ለማገድ ልዩ ልዩ እርምጃዎችን መውሰድ ጀመረ::

ሀ/ የወዝ—አደሩና የገበሬዎች ማኅበራት እንዳይሰበሰቡ ከለከለ፣

ለ/ ዘማቾች ከካምፓቸው እንዳይወጡ አዘዘ፣

ሐ/ ከምሽቱ በአንድ ሰዓት የሚጀምር የሰዓት እላፊ አወጀ::

በተባለው ቀን ከሰዓት በኋላ ተዘዋዋሪ የደርግ ቡድን ሶደ ገባ:: ከበርቴዎችና አድሀሪያን በ.. ሙሉ ቡድኑን በዕልልታ ተቀበሉት:: ከዚያ ጊዜ ጀምሮ ፖሊሶች በእንቅስቃሴው የተካፈለውን በሙ.. ከመንገድ ያፍሱ ጀመር:: በዚሁ መሠረት ብዙ ወዝ—አደሮች ዘማቾችና መምህራንና ተማሪዎች እ.. ዲሁም አንድ የወ.ወ.ክ.ማ. ሠራተኛ ታሠሩ:: ወዝ—አደሩ ከበዝባዦችና ዐበሪተኞች ከበርቴዎች የነጠቃቸውን ገብረቶችና የጦር መሣሪያ ለከበርቴዎች መመለስ ጀመረ:: ወዝ—አደሩ የወረሳት አንድ ቶዮታ መኪናና የገበሬዎች ማኅበር የወረሰው አንድ ላንድሮቨር ለደር ባለቤቶቻቸው እንዲመ.. ለሱ ተደረገ::

ሶደ ትግሉ በዚህ ዓይነት በሚካሄድበት ጊዜ በዲቱ ላይ ገበሬዎች በማኅበራቸው አማካይነት ተሰብስበው ከአዲስ አበባ ሲመለስ የተያዘውን የጥሩነህ ሙላትና የሌሎች አምስት ሰዎች ጉዳይ ከተመለከቱ በኋላ ጥሩነህንና ሌሎቹን አምስቱን ለሕዝብ ፍርድ አቅርበው ጉዳዩን ከተመለከቱ በኋላ በጥሩነህ፣ ሌሎች ሁለት ሰዎች ላይ የሞት ፍርድ ፈርደው ቀጣቱን ሲፈጽሙባቸው በቀ.. ሶስቱ ላይ ደግሞ የእስራት ፍርድ ፈርደው በዘማቾች ጣቢያ አስረዋቸው ነበር:: ወዝ—አደሮችና ገበሬዎች በቦዲቲም ሶደ እንደተደረገው የአድሀሪያንን የጦር መሣሪያ ሰበሰቡ:: እንዲሁም በበዓ.. በተመሳሳይ መንገድ የአድሀሪያንን የጦር መሣሪያ የመውረስ ሥራቸውን አካሂደዋል:: በሁለቱ ከ.. ሞች ትግሉ በሚካሄድበት ጊዜ የቢላቱ እርሻ ሠራተኞችም፣ አስተዳዳሪዎችን ማለት አሠሪዎችን በማባረርና እርሻውን በወዝ—አደሮች ቁጥጥር ሥር በማድረግ ከገበሬውና ከቀረው ወዝ—አደር ጋር ትግ.. ላቸውን አስተባብረዋል::

ከእሁድ እስከ ዐርብ ሰኔ 11 ቀን ድረስ ትግሉ እላይ በአጭሩ በተጠቀሰው ሁኔታ ከተካሄደ በኋላ በመንግሥቱ የፖሊስና የጦር ኃይል፣ በአድሀሪያን ላይ እጅን ያነሳው የወዝ—አደሩ የገበሬው ትግል ለጊዜው እንዲቆም ተደረገ::

ሐሙስ ሰኔ 12 ቀን መንግሥቱ ዐርብ የወሰዳቸውን አድሀሪ እርምጃዎች በማጠናከር የሠራተኞች ማኅበር ጽ/ቤት በፖሊስ ኃይል እንዲያዝ አደረገ:: መሪዎቹንም አሰረ:: ከሰዓት በ.. ቀደም ባሉት ጥቂት ቀኖች ተጨንቀው ዐበሪታቸው ጠፍቶ የነበሩ አድሀሪያን የፖሊስና በጠቅላላው የአስተዳደሩን ድጋፍ ማግኘታቸውን ሲያዩ ከየጉሬአቸው ወጥተው ደረታቸውን ነፍተው ከተማዋን ማሰስ ጀመሩ:: በትግሉ ቀንደኛ ተከታፊ የመሰሉዋቸውን ወዝ—አደር፣ ሠራ—አጥ መምህራን ወዝ.. እየጠቁሙ ሲያስይዙና ሲያባርሩ ዋሉ::

ዐርብ ሰኔ 13 ቀን ሁለት መኪና ሙሉ የጦር ሠራዊት ወደ ቢላቱ እርሻ ተላከ:: ዛሬ እንደ ተላንቱ በትግሉ ተካፋይ ወይንም ቀንደኛ ነበሩ ተብለው የተጠረጠሩ ሰዎች በአድሀሪዎች ጠቋሚነት ተይዘው መታሰሩ ሲቀጥል፣ እንዳያመልጡ፣ የአውቶቢስ ማቆሚያዎች በአድሀሪያንና በፖሊሶች ሲጠበቅ ነበር:: በዚሁ ዕለት ሁለት መምህራን ተይዘው ታሠሩ:: ከጥዋቱ በ 4 ሰዓት ይህ የአድሀሪዎችና የመንግሥቱ ድርጊት ያስቆጣቸው መምህራን ተሰብሰበው፣ የመምህራንና በአጠቃላይ

የሌሎች ተራማጆችን ባልሆነ ምክንያት መታሰር በመቃወም ጠቅላላውን ድርጊት የሚያወግዝ ውሣኔ አሳለፉ:: ውሣኔያቸውም ያለ አግባብ የታሰሩት መምህራንና ተራማጆች እንዲፈቱ፣ የሚደረገው ፀረ–ሕዝብና ፀረ–ተራማጅ አደናና አፈና እንዲቆም፣ እንዲሁም የማያወላውል ፀረ–ሕዝብ አቋም ያላቸው የታወቁ ዐበሪ ተኞች ከበርቴዎች የመንግሥትን ድጋፍ በመተማመን ነጻ ሆነው ሲዞሩ ተራማጆች መታደናቸውና መታሰራቸው አግባብ ካለመሆኑ ሌላ እነዚህ ሰዎች በአሁኑ ዓይነት በነጻ እየተተው ቢረሩ ለሰፊው ሕዝብ ወገኖች ሕይወት የስትና እንደማይኖር የታወቀ ስለሆነ በነዚህ አድሀሪዎች ላይ ጥብቅ እርምጃ እንዲወሰድ፣ ይህ ሁሉ በአፋጣኝ ካልተፈጸመ ሥራ እንደሚያቆሙ አስታወቁ::

የመንግሥቱ አስተዳደርና ፖሊስ ለአድሀሪዎቹ ጥበቃና በመቆም ከታሠሩት አንዱ አስተማሪ ብቻ ሊለቀን ቢፈታ የተቀሩትን ጥያቄዎች ግን ሳይቀበል ቀርቷል::

በበነጋው ሰኔ 18 ቀን 18 ነጥብ የያዘ የደርግ ውሣኔ ተላለፈ:: ከውሣኔውም ውስጥ:

1. የወዝ–አደሮች ማኅበር እንደታገደ እንዲቆይ፣
2. የገበሬዎች ማኅበራት ስብሰባ እንደተከለከለ እንዲቆይ፣
3. ወደ ዞማቾች እንዲበተኑ፣
4. ዞማቾች ከካምፕ እንዲወጡ፣
5. ውሣኔው ከወጣበት ቀን ጀምሮ የገበሬዎች ማኅበራት መሣሪያ መንጠቅና ንብረት መውረስ እንዲያቆሙ፣ የፍርድ ሸንጎ ከመሬት ጉዳይ ውጪ እንዳይሰየም፣
6. የወረዳው አስተዳደርን፣ ፖሊሱን፣ አዘማቾችና የገበሬ ማኅበር ጸሐፊውን የሚያጠያልል ኮሚቴ ተቋቁሞ ጸጥታውን እንዲቆጣጠርና የአስተዳደሩን ሥራ እንዲያካሂድ፣
7. የማንኛውም ሰው መሣሪያ የመታጠቅ መብት ይጠበቃል፣ የተወረሰ መሣሪያ ሁሉ ተመረመሮ ለባለቤቱ ይመለሳል፣
8. በወዝ–አደሩም ሆነ በገበሬዎች ማኅበር የተወረሱ ንብረቶች ለባለቤቶቻቸው እንዲመለሱ፣
9. የታሰሩት ሰዎች ምርመራ ይቀጥላል፣ በጉቱና ጌታሁን ማሰረጃ ስለተገኘባቸው ለፍርድ ይቀርባሉ፣ ምክንያቱም ረብሻውን ወደ ሻሸመኔ አውራጃ ለማዛመት ሞክረዋልና ነው፣
10. ሰለሞን ወንና ጀንበሬ ታድነው እንዲያዙ ሌሎችም ከእንቅስቃሴው ጋር ግንኙነት ያላቸው ሰዎች እንዲያዙ፣
11. ሰደና በኒቲ ስለተፈጸመው ድርጊት ልዩ መርማሪ ጓድ እንዲመጣ ይደረጋል፣
12. የአውራጃው አስተዳዳሪ ኃላፊነቱን አሟልቶ ባለመገኘቱ ተጠያቂ ከመሆኑ ሌላ ከሥራው ታግዷል የሚሉ ይገኙበታል::

በዚህ ዓይነት ከሰኖ እስከ ዐርብ ድረስ በወዝ–አደሩና በገበሬው ቁጥጥር ሥር የነበረውን የወላይታ አውራጃ መንግሥቱ በቁጥጥሩ ሥር በማድረግ ሕዝቡ ከተሞችን በቁጥጥሩ ሥር ከማድረጉ በፊት የነበረውን ሁኔታ መልሶ አቋቁሟል::

በዚህም ባቢያ የተያዙት ወንደማማች መደቦች አባላትና መሪዎች፣ 150 ወዝ–አደሮች፣ 75 ገበሬዎች፣ 20 ዞማቾች፣ 3 መምህራን፣ 3 የወ.ወ.ከ.ማ. ሠራተኛ፣ 1 ፖሊስ መቶ አለቃ፣ 1 የግል ሐኪም ናቸው::

የወላይታ ሕዝብ እንቅስቃሴና ባለፈው ሳምንት በዚሁ አውራጃ የተፈጸሙት ድርጊቶች በአጠቃላይ ምን ያሳዩናል?

1. የሰፊው ሕዝብ የንቃት ደረጃ ከፍ ማለቱንና ትግሉም ከመቼውም ይበልጥ መፋፋሙን ያሳዩናል::

የሰፊው ሕዝብ ወገኖች ጠላቶቻቸው ፊውዳሊስቶችና በዝባዥ ዐበሪተኛ ከበርቴዎች መሆናቸውን በትክክል ተገንዝበዋል:: የነዚህ መደቦች የኃይል ምንጭ ንብረታቸውና የጦር መሣሪያቸው መሆኑንም ተገንዝበው ከመጀመሪያው ከንብረታቸውና ከጦር መሣሪያቸው ሊነጥሏቸው ታግለዋል::

የሰፊው ሕዝብ ወገኖች ትክክለኛውን መደብ አሰላለፍም ለይተዋል:: ወዝ—አደሮች ገበሬዎችና ተራማጅ ምሁራን ወይንም ተራማጁ የንዑስ ከበርቴው ክፍል በአንድነት በመሰለፍ ለአንድ ዓላማ ታግለዋል:: በራሳቸው ኃይል መተማመንንም አሳይተዋል::

2. ትግሉ የወታደራዊ መንግሥት ፀረ—ሕዝብና አምባገነናዊ ጠባይ ሕዝቡ በትክክል እንዲገነዘበው አድርጓል:: በቦታው የተገኙ የደርጉ አባሎች ከላይ የተዘረዘረው የሕዝቡ ትግል ከፋፋጠ በፊት በልዩ ልዩ መደቦች መካከል የነበረውን ግንኙነት፣ ማለት የፊውዳሊስቶችና የከበርቴዎች የበላይነትና የሰፊው ሕዝብ ወገኖች መጨቆንና መበዝበዝ የሚቀጥለበትን ሁኔታ መልሰው በፖሊስና በጦር ኃይል ካቋቋሙ በኋላ ሰኔ 20 ቀን የሰደ መምህራንን ሰብስበው ስለ ትግሉ የሚከተሉትን አስተያየቶች አድርገዋል::

- እንቅስቃሴው የወዝ—አደሩም ሆነ የገበሬውን በሳል አለመሆን አሳይቷል::
- መሣሪያ መንጠቁ በመሠረቱ ተገቢ ቢሆንም እኛው ማድረግ አለብን እንጂ ሕዝቡ ማድረግ የለበትም::
- እንቅስቃሴው ሥርዓት የለሽ ነበር::
- የጉሣ ትንንቅ እንጂ የመደብ ትግል አይደለም በማለት እንቅስቃሴውን ለማንቋሸሽ ሞክረዋል::

የዲሞክራቶቹ ትርጉም በአጭሩ ሰፊው ሕዝብ በራሱ ደማሪነት በራሱ ወሳኝነት ምንም ዓይነት የፖለቲካ እርምጃ አይውሰድ፣ ፖለቲካ ለኛ ይተውልን፣ እቡት ከማለት አይለፍ ማለት ነው:: እንቅስቃሴው የወዝ—አደሩም ሆነ የገበሬውን አለመብሰል አሳይቷል ማለት፣ ሕዝቡ ደንቆሮ ስለ ሆነ የሚበጀውን የምናውቅለት እኛ ብቻ ነን ለማለት ነው:: እንቅስቃሴው ሥርዓት የለሽ ነው ያሉት ከእኛ ትእዛዝ ውጪ እንዴት አንድ ነገር ይደረጋል ለማለት ነው:: ካልሆነማ ሬቮሉሽና እንቅስቃሴ የፊውዳሉንና የከበርቴውን ሥርዓት ለማፍረስ በግልጽ በሚታገልበት ጊዜ አብዮትን ገፋለሁ የሚል ወገን እንዴት ሕዝቡን ያንን የገዢውን መደብ ሥርዓት አፈረሳችሁ ብሎ ይከሳል?

የወታደሩ መንግሥት ዋና ዓላማ ሥልጣን ላይ የተቻለውን ያህል መቆየት እንደመሆኑ፣ የሰፊው ሕዝብ ነጻ ደማሪነት የሚደረግ ማንኛውም የፖለቲካ ተካፋይነት መንግሥቱን ሥልጣን ጨብጦ ለመቆየት ያለውን ዕድል ይቀንስበታል:: ለዚሁ ሲል የሰፊውን ሕዝብ ነጻ የሆነ የፖለቲካ ደማሪነትና ተካፋይነት ለማገድ ከአድሀሪያን ኃይሎች ጋር ይተባበራል:: ጥቅሙ ከአድሀሪያን ኃይሎች ጥቅም ጋር በነባራዊ መልክ ይገጥማልና:: ነገር ግን ደርጉ እንደ ቀሩት የአድሀሪያን ኃይሎች ዓላማውንና አቋሙን ገልጾ ለመታገል ስለማይችል፣ በሰፊው ሕዝብ ስም መናገር፣ ለሰፊው ሕዝብ የቆመ መምሰል አሁንም ሥልጣን ላይ ለመቆየት አስፈላጊ ሆኖ ስለሚያገኘው፣ ሕዝቡን በማሸት ፕሮፓጋንዳ ይደልላል፣ ያወናብዳል፣ የእምነቱንና የአቋሙን የተግባሩን ተቃራኒ የሆኑ ዲስኩሮች ያሰማል:: በወላይታ የተካሄደውን ትግል በሚመለከት ደርጉ የወሰደው አቋም ይህንን በግልጽ አሳይቷል::

- ከአድሀሪያን ጠመንጃን መንጠቅ ተገቢ ነው እያለ የተወሰዱት የጦር መሣሪያዎች ተለሰው አድሀሪያን እጅ እንዲገቡ አደረገ::
- አድሀሪያንን ማውደም አለብን እያለ በአድሀሪያን ጠቋሚነት ተራማጆችን አሰረ::
- የገበሬዎች ማኅበር ሕዝቡ ራሱን በራሱ ለማስተዳደር በሚያደርገው ትግል መጀመሪያ እርምጃ ይሆናል ብሎ እየሰበከ በዚሁ አቅጣጫ ሲሠሩ የነበሩትን የገበሬ ማኅበራት እንዳይሰበሰቡ ከለከለ::
- የዘማቾች ዋና ሥራ ሰፊው ሕዝብ የፖለቲካ ነፃነት እንዲያገኝና ''ራሱን በራሱ ለማስተዳደር የሚችልበት ደረጃ ላይ እንዲደርስ ማድረግ ነው'' እያለ፣ ዘማቾች ከካምፕ እንዳይወጡ አደረገ::
- ያገበሬዎች ማኅበር የቢሮክራሲውና የፖሊሶች ፀጥታ ጥበቃ ሥራ ረዳት ሆኖ እንዲሠራ ነጻ የሆነ የሕዝብ ድርጅት መሆኑ ቀርቶ የቢሮክራሲ ተቀጥያና የመንግሥት የጭቆና እጅ ማጠናከሪያ ለማድረግ እየተጣጣረ ነው::

— ከሰፊው ሕዝብ የሚደበቅ ሚስጥር የለም የሚለው የወታደሩ መንግሥት በወላይታ የተካሄደው ትግል ሌሎች ገበሬዎችንና ወዝ–አደሮችን እንዳያነሳሳ በሬድዮም ሆነ በጋዜጣ እንዳይገለጽ አደረገ::

ይህ ሁሉ የወታደሩ መንግሥት በመሣሪያ ኃይል የያዘውን ሥልጣን የሙጥኝ እስካለ ድረስ በነባራዊ መልክ ጥቅሙ ከአድሀሪያን ወገኖች ጥቅም ጋር ተመሳሳይ ስለሆነ የሚወስዳቸው እርምጃዎችም አድሀሪያንን የሚደግፉ መሆናቸውን በግልጽ ያሳያል:: ይህ በውሸትና በቃላት ጋጋታ ሊሸፋፈን የማይችል እውነት ነው:: በሀገር ደረጃ የተካሄዱት የወዝ–አደሮችና የተማሪዎች ትግሎች ይህንን ግልጽ አድርገውታል:: ተማሪዎች መሠረታውያን የዴሞክራሲ መብቶች እንዲከበሩ ስለጠየቁ ''ዕድሜና ጾታ ሳንለይ'' በርቱ እርምጃ እንወስድባቸዋለን ብሉ አስፈራራ:: ሥልጣናችንን የሚነካ ነገር እስካነሱ ሕፃናትም እናስራለን እንገድላለን ማለቱ መሆኑ ግልጽ ነው:: ወዝ–አደሮች መሠረታውያን የዴሞክራሲ መብቶችን በጠየቁ ቁጥር፣ አንዴ መሪዎችን በሌለ ወንጀል አማኝተው በማሰር፣ አንዴ እርስ በርስ ተጣሉ በማለት ማኅበራቸውን ለመዝጋት በመሞከር የወዝ–አደሩን ትግል ለመግታት ተጣጥሯል:: አሁን ደግሞ የገበሬ ማኅበራት መብታቸውን መጠበቅና ማስከበር ሮደምሬ እንዳይሰበሰቡ ታግደዋል:: በሺማና በሌሎችም ክፍለ ሀገሮች የተካሄዱት የሕዝብ ትግሎች ሰፊው ሕዝብ በራሱ ጀማሪነትና ወሳኝነት አንዱ የፖለቲካ እርምጃ በወሰደ ቁጥር ዓይኑ መቅላቱ የደርጉ ቋሚ ጠባይ መሆኑን አሳይተዋል::

ሰፊው ሕዝብ በራሱ አነሳሽነት የፖለቲካ እርምጃዎች መውሰዱ ከጀመረ የደርጉ ሥልጣን ያከትማል:: ደርጉ ሥልጣን ላይ እስካለ ድረስ ደግሞ የሰፊው ሕዝብ የዴሞክራሲ መብቶች አይጠበቁም:: በዚህ አንፃር የደርጉና የሰፊው ሕዝብ ጥቅሞች ተቃራኒ ናቸው::

በዚህ ሁኔታ የተራማጆች ተግባር ምን መሆን አለበት? የሰፊው ሕዝብ ትግል እንዴት መካሄድ አለበት? በዚህ አኳያ የወላይታ ሕዝብ ትግል ምን ያስተምረናል?

1. የሬፐብሊኩ ጠላቶች ባላባቶችና ከበርቴዎች፣ ኢምፔሪያሊስቶች ብቻ ሳይሆኑ ወታደራዊው መንግሥትም የሕዝባዊ ሬፐብሊክን ጠላት መሆኑን ግልጽ ያልሆነለት ከነበረ በጣም ግልጽ ሆኗል::

2. አድሀሪያን ኃይሎችም በአውራጃና በክፍለ ሀገር ደረጃ ሳይወሰኑ በሀገር ደረጃ መደራጀትና መታገል ይዘዋል:: ስለዚህ የተራማጆችና የሰፊው ሕዝብ ትግል በአውራጃና በወረዳ ተወሰን በሰፊው በሀገር ደረጃ የተደራጀውን ጠላት ለመቋቋምና ለማሸነፍ በሀገር ደረጃ መቀናበር አለበት:: ያሉት የብዙኃን ድርጅቶች ማለትም፣ እንደ ኢ.ሰ.አ.ማ. የመሳሰሉት የወዝ–አደሮች ድርጅቶች የመምህራን ማኅበር፣ ወዘተ. በሀገር ደረጃ አባሎቻቸውን ማብዛትና የፖለቲካ ንቃታቸው ከፍ እንዲል ጥረት ማድረግ አለባቸው:: የነበረትና አሁን ግን በመንግሥት ጭቆና ምክንያት "በሕጋዊ መልክ'' ለመሥራት ያልቻሉ እንደ ተማሪዎች ማኅበራት የመሳሰሉ ድርጅቶችም በድብቅ በመደራጀት የክፍሎቻቸውን አንድነት ማጥበቅና ከሌሎች ዴሞክራሲያውያን ድርጅቶች ጋር ግንኙነታቸውን ማጠናከር አለባቸው:: ሴቶችም የራሳቸውን ማኅበር በማቋቋም በሴቶች ላይ ያለውን ድርብ ጭቆና ለማስወገድና ከሌሎች የተጨቆኑ መደቦችና የሕብረተሰቡ ክፍሎች ጋር በመተባበር ዴሞክራሲያዊና ተራማጅ የሆነ የፖለቲካ ሥርዓት ለማቋቋም መታገል ይገባቸዋል:: ገበሬዎች በየነሱ ማኅበሮች በመደራጀት አንድነታቸውን መገንባትና ከተቀሩት የሰፊው ሕዝብ ክፍሎች ማለት ከወዝ–አደሩ ከተራማጅ ምሁራን፣ ወዘተ. በመተባበር የዴሞክራሲያውያን ኃይሎች አንድነት ለማጠናከር መጣጣር ያስፈልጋቸዋል::

እስከ አሁን ያነሳናቸው ሕዝባውያን ድርጅቶች ሁሉ የፖለቲካ ድርጅቶች ሳይሆኑ የብዙኃን ድርጅቶች ናቸው:: የብዙኃን ድርጅቶች ሕዝቡን በልዩ ልዩ ደረጃ በማስተባበርና ስለ ችግሮቻቸው እንዲወያዩ ዕድል በመስጠት ለፖለቲካዊ የሕሊና ንቃትና ትግል ጠቃሚ አስተዋጽኦ ማድረጋቸው ባይካድም፣ የሰፊውን ሕዝብ የፖለቲካ ትግል ለመምራትና እግቡ ለማድረስ በቂ መሣሪያዎች ሊሆኑ አይችሉም:: ለዚህ የፖለቲካ ድርጅቶች ማለትም፣ የልዩ ልዩ መደቦችን ጥቅም የሚያስጠብቁ ፓርቲዎችና በአጠቃላይ የሰፊው ሕዝብ ክፍሎች አዲሱን ዴሞክራሲያዊ አብዮት ለማካሄድና እግቡ

ለማኅበረሰብ አብረው የሚታገሉበት በወዝ—አደሮችና በገበሬዎች ላይ የተመሠረተ፣ ከሰፊው ሕዝብ ክፍሎች ሁሉ የተውጣጣ ዲሞክራሲያዊና ሕዝባዊ የሆነ መንግሥት ለማቋቋም አብረው የሚታገሉበት የፖለቲካ ግንባር ያስፈልጋቸዋል::

ይህም ማለት የፖለቲካ ፓርቲዎችና የግንባር መቋቋም አጣዳፊ የጊዜው ጥያቄ ነው ማለት ነው:: የፖለቲካ ፓርቲዎችን የማቋቋም ኃላፊነት የሚወድቀው የሰፊው ሕዝብ ክፍል የሆኑ ልዩ ልዩ ወደቦች ግንባር ቀደሞቶች በተለይም በነቃት ወዝ—አደሮችና በተራማጅ ምሁራን ላይ ነው:: እርግጥ የሰፊው ሕዝብ የፖለቲካ መብት መገፈፍና አምባገነናዊና ፋሽስታዊ የሆነ የምርጥ ወታደሮች ቡድን አገዛዝ ሕዝቡ በፖለቲካ ፓርቲዎች ቀርቶ በሙያ ማኅበሮች እንኳን እንዳይደራጁ ብዙ እንቅፋቶችን ፈጥሯል::

የወታደሩ አምባገነን መንግሥት ካልተገደደ በስተቀር የፈለገውን ያህል ቢከፋ ቢሰጥም የሰፊውን ሕዝብ ዲሞክራሲያዊያን መብቶች የማያስከብር መሆኑን ተገንዝበን መደራጀትና ማደራጀት መቻል ይኖርብናል::

ሬቮሉሽን በአንዱ ደርግ ወይንም ኮሚቴ ተደርጉ እንደማያውቅ ሁሉ ነጻነትና መብትም ከገዢዎች በስጦታ መልክ ለሕዝብ ቀርቦ አያውቅም:: የነጻነት ጉዳና ተደራጅቶ መታገል ነው::

- የገበሬዎች ማኅበራት ከመንግሥት ተጽዕኖና ቁጥጥር ነጻ ይሁኑ፣
- የወዝ—አደርና የገበሬ አንድነት ይጠንክር፣
- የሰፊው ሕዝብ መሠረታዊያን የዲሞክራሲ መብቶች ይጠበቁ፣
- የታሠሩ ተራማጅ ዘማቾችና የገበሬ ማኅበራት መሪዎች እንዲሁም የወዝ—አደር መሪዎች በአስቸኳይ ይፈቱ::

ሰፊው ሕዝብ ያሸንፋል!!!